

»Sunt prospecte«.

Cei mari trebuie să poarte de grijă ca cei mai mici și mai slabi să fie cât mai mulțumiți și mai liniștiți, dacă vreau să aibă pace și liniște. În tot cazul dacă vreau să fie scutiți de neplăceri li-se impune precauțiunea de a nu-i jidari și de a face tot ce numai se poate pentru a-i imbuna și a-i câștiga pe partea lor. Precauțiunea aceasta conduce pentru moment politica ministrului nostru de externe baron Aehrenthal față cu statele mici din Orientul european, căci a zice numai „state balcanice“ nu e corect, fiindcă știm prea bine că România s'a ferit în totdeauna de a figura, ceea-ce în adevăr nu este, ca stat balcanic.

Așadar grija de a regula raporturile comerciale politice cu statele dela sud-ostul monarhiei, de a căuta să evite nouă neînțelegeri și — natural — de a ocroti astfel în primul rând propriile interese economice austro-ungare, amenințate din multe părți în aceste vremuri de complicațiuni, a făcut pe br. Aehrenthal să conchieme conziliul comun de miniștri Dumineca trecută la Viena. Conferența s'a ținut și, după raportul ce-l aduc foile, rezultatul ei a fost mulțumitor căci s'a constatat că „sunt prospecte“ pentru pace și înțelegere, atât în cestiunea tratatului comercial cu Serbia, cât și în aceea a tratatului cu România, ba chiar și cu Muntenegru. Despre acesta din urmă și despre raporturile comerciale politice cu Bulgaria s'a vorbit numai în general, fără a se simți deocamdată necesitatea de a lua deciziuni concrete. S'a discutat și cestiunea boicotării mărfurilor austro-ungare în Turcia dar nu s'a luat nici o decizie. Br. Aehrenthal s'a murginit de-ocamdată de a lămuri pe membrii conferenței asupra stării lucrurilor pe baza informațiilor ce le are și a instrucțiunilor ce le-a dat organelor sale subalterne din Turcia.

Dacă prin urmare vom resuma tot ce s'a lucrat la conferența comună ministerială din Viena, după raporturile și comunicatele publicate, vom găsi că în fond conferența s'a acupat în mod concret numai cu cestiunea tratatului de comerț între Austro-Ungaria și Serbia și cu cestiunea cum să se poată aplană mai ușor și mai curând divergențele ce s'au ivit în decursul negocierilor pentru încheierea convenției comerciale cu România. Noi riscăm a afirma că de rândul acesta baronului Aehrenthal i-a fost mai mult de a face ceva pentru a urni iarăși negocierile de nou intrerupte cu România și de a dovedi, în cazul cel mai rău, că a avut și are bunăvoința de a face cu puțință o înțelegere cu bine și în pace cu statul român vecin pe terenul comercial-politic, căci în toate celelalte privințe e lucru vechi că suntem prietini cei mai groși.

După ce delegația condusă de d-l Porumbaru s'a fost înțeles binisor asupra tuturor cestiunilor de importanță mai secundară cu represen-

ții monarhiei noastre, s'a dat deodată de o mare dificultate la cestiunea despre importul în monarhia noastră a produselor agrare din România. Aici s'a înglodat carul. România cere înainte de toate să i-se acorde dreptul de a importa vite. Despre importul de carne a fost vorba numai în a doua linie și pentru cazul acesta delegația română a pretins ca să se concedă țării de a importa o cantitate cel puțin de două ori așa de mare de carne ca cea concesă în tratatul cu Serbia.

Față cu aceasta s'au dat răspunsuri evasive din partea Austro-Ungară pe cuvânt că încă nu e sigur ce se va alege cu tratatul sârbesc, căci dacă cumva importul de carne din Sârbia nu se va face, atunci s'ar putea concede o cantitate mai mare pentru importul României. Aceasta însă se va ști numai după anul nou, până când se vor pronunța parlamentele și se va clarifica atitudinea economică a Serbiei față cu monarhia. De aceea conferența ministerială de Duminecă a luat în vedere continuarea negocierilor cu România „pentru anul viitor“ fără să se fixeze vr'un termen anumit.

Se va aștepta deci la Viena până când va putea fi fixat acel termen, deoarece pretenziunile agrarienilor din monarhie au încă un rol predominant și aceasta nu numai în Ungaria, ci și în Austria, unde e la putere partidul lui Lueger, care intrevinise odată personal în favorul unei înțelegeri cinstite cu România. Cei dela Viena pot să aștepte, dar e vorba dacă pot să aștepte tot atâta și cu aceeași răbdare și cei dela București. Br. Aehrenthal va vesti d-lui Sturdza că și-a făcut datoria și „sunt prospecte“. Dar oare acesta se va mai putea mulțami cu atâta și pe când vom scrie 1909? Acestea sunt întrebări cari în timpul de față, când toate inclină spre celeritate, nu pot oferi nici cea mai mică garanție de stabilitate, nici măcar pe timpul de 6 săptămâni, care ne desparte de anul viitor.

Din dieta ungară. În ședința de ieri a dietei s'a intrerupt pentru scurt timp desbaterea bugetară punându-se la ordinea zilei proiectul de lege privitor la falsificarea vinului. Deo. Török a vorbit pentru proiect iar dep. naționalist slovac Ivanca contra. Ivanca a imputat între altele guvernului că ministerul se lasă condus la distribuirea vițelor de vie de considerațiuni de partid. Ministrul Daranyi respinge această imputare. Guvernul, ce-i drept, doarește să fie ajutat numai cei cu „sentimente patriotice“ (Voci de pe băncile naționalităților: Cine sunt aceștia? Daranyi: Aceștia sunt cei cari caută fericirea lor în cadrele ideii de stat maghiar!) După acest caracteristic incident proiectul se primește și se continuă desbaterea bugetului.

Propunerea de urgență de a-se introduce ședințe de 8 oare sau ședințe paralele nu s'a putut prezenta, de oarece au fost prea puțini deputați coaliționiști prezenți.

Din congregația comitatului Făgăraș. Joi în 19 Nov. s'a ținut o adunare generală extraordinară a congregațiunii comitatene din Făgăraș. Despre decursul acestei adunări »Țara Oltului« aduce următoarele amănunte:

Membrul noi în comisiunea administrativă a comitatului s'au ales cinci, între cari români: Iacob Macavei vicar for., Dr. Ioan Șenchea și Dr. Octavian Vasu. Plata medicilor cercuali, dela anul nou viitor încolo se va solvi din partea statului. În comisiunea permanentă s'au ales tot membrii cei vechi, iar în comisiunea verificatoare dintre români Dr. Teodor Popescu avocat și Dr. Titu Perția medic; apoi ca fiscal comitatens substituit s'a ales Dr. N. Șerban. Tot în aceasta adunare s'a pertractat din nou cestiunea clădirii liniei telefonice în tot comitatul. Lucrările se vor începe în primăvară și la spele de clădire contribuie și ministerul de comerț cu o sumă considerabilă. Propunerea comisiunii permanente în aceasta privință a fost, că toate comunele să se lege prin rețea telefonică. Membrul Dr. Șerban a făcut propunerea că toate comunele din comitat să fie legate în rețeaua telefonică. Membrul Dr. I. Turcu, a făcut propunerea ca lucrările de clădire ale liniei telefonice să se înceapă și îndeplinească mai întâi în partea comitatului din pretura Branului, fiind că aceasta parte e mai departe de gremiul comitatens și totodată n'are nici cale ferată. Comitetele suprem a promis că va lua în considerare aceste propuneri.

Corpurile legislative române sunt convocată pe 15 Noemvrie v. c. în sesiunea ordinară la București.

Francia și România. Zilele aceste precum am amintit noul ministru plenipotențiar al României în Paris, d-l Alcaz. Em. Lahovari a prezentat scrisorile sale de acreditare președintelui republicii franceze. Cu ocazia aceasta s'au schimbat discursuri între d-l Lahovari și d-l Fallières. Ministrul român a accentuat că relațiile între cele două țări au fost întotdeauna impregnate de cea mai confientă amicitie și că dânsul se va strădui a menține și a fortifica această fericită tradițiune răspunzând astfel dorinței Regelui, a suveranului său, și a întregii națiuni române. Președintele republicii răspunzând a zis: »Sentimentele ce animează pe M. S. Regele, Guvernul regal și poporul român față cu Franța, mă mișcă viu. Binevoitii a asigura pe Rege de reciprocitatea sentimentelor noastre pentru persoana sa și poporul său. Vă mulțumesc de amabilele cuvinte ce le-ați pronunțat și puteți conta că pentru împlinirea misiunii Voastre Vă este câștigat întreg concursul presidentului și al guvernului republicii.

Discursul ministrului de interne britanic, Sir Edw. Grey, ținut în 20 Noemvrie la Scarborough este interpretat de către presa germană și austriacă ca un semn de întoarcere spre o politică mai conciliantă a Angliei. Sir Edw. Grey a zis, că acordul franco-german asupra incidentului dela Casablanca a întărit sentimentul de încredere și de stimă între cele două state și a adaus: »Nu e nici o barieră între Marea Britanie și celelalte state, fiindcă noi nu avem nici o aspirațiune teritorială ce ne-ar putea pune în conflict cu vre-o putere străină; cu toate astea Anglia trebuie să-și mențină forța sa navală fără de a amenința pe nimeni«. Vorbind de discuțiunea din parlament german în afacerea interviewului publicat de »Daily Telegraph«, ministrul de externe englez a relevat, că nici un cuvânt nu s'a pronunțat de nici un partid în acest parlament care să denote vre-un sentiment, de ostilitate al națiunei germane contra Englierei.

Discursul dep. C. Brediceanu

ținut Joi în 19 l. c. în dieta ungară.

După vorbitorul general al clubului naționalist Dr. Vaida, care a vorbit cu multă conștiință despre drepturile poporului și în contra ideilor pătimase oligarhice, a luat cuvântul în ședința dela 19 l. c. dep. Brediceanu, care cu umor și sănătos și cu forța lui de a argumenta ad hominem, desvoaltă multă putere pentru acțiunea de captatio benevolentiae, care însă în acest parlament plin de maniaci politici, nu poate prinde. Dăm aici, după notele stenografice, vorbirea inimoașă a celui din urmă, improvizată mai ales pentru a respinge atacurile contelui Baththany:

Brediceanu: Onorat! Cameră! În orice stat aceea este cea mai corectă politică de guvernare, care corespunde intereselor și simțămintelor poporului. Într'un stat compus din popoare diferite trebuie să se caute punctele de întâlnire ale acestor interese și simțăminte, să se împreune și astfel să se creeze îndestulare și bunăînțelegere.

Budgetul ce-l avem înaintea noastră este foarte dureros. Povara, ce el o impune țării, e foarte mare, pe când socotelele guvernului despre venitele anului trecut ne arată, că au rămas rezanțe mari. Directorii de finanțe urgitează în toate județele folosirea de mijloace extraordinare la excecarea dărilor, ceea-ce ne dovedește că greutatele ce apasă poporul, sunt insuportabile. În punctul acesta se întâlnește Maghiarul, Neamțul, Românul, Sârbul fără deosebire. Tot un astfel de punct de întâlnire mai e și cătania. Asupra acestuia încă ne tânguim cu toții.

După părerea mea politică economică și financiară a guvernului maghiar nu corespunde nici puterii poporului, nici sentimentelor lui. Poporul pretutindenea, dar mai ales în Ungaria, cere moșie. Printr'asta el nu cere decât să i-se dea puțință de a trăi. O voce: Panem et circenses!

Circenses rămân pe sama acelora, cari nu-s doritori de pământ, ci au mii de jugăre... Tot omul este îndreptățit de a-și asigura cu puterile ce i-le-a dat Dumnezeu și firea, o viață de sufert. Bucuros îmi ridic glasul și în interesul poporului maghiar, care dorește pământ, căci a-și dori să se știe atât aici, cât și colea afară — ceea-ce dealcum să încep a ști economii maghiari doritori de pământ — că noi naționaliștii aici, aici în afară nu reprezentăm interese deosebite, dupăcum ne-a imputat contele Andreassy, ci dorim ca bunurile țării și toate bunățiile instituțiilor filantropice să se reverse asupra tuturor.

În privința colonizărilor, ar trebui să se aibă în vedere de pildă și stările din județul Bichișului. Acolo ar fi aflat d-l conte Baththany puncte de întâlnire, dacă ar fi asămănat pe țărănul din Bichiș cu țărănul român. În restricte și nenorocire se întâlnesc căile oamenilor. Politica noastră de colonizare nu se conduce de gândul de a ajuta poporul, care are lipsă de pământ, ci se conduce de idea maghiarizării. Și totuși în aceasta țară nu există interese deosebite maghiare, aici există numai interesele tuturor cetățenilor acestei țări!

Poftiți de întrebări de sociologi. Între aceștia au fost bărbați, cari au întrebat pe țărănul maghiar, ce crede în privința asta. Jászai Oszkar a umblat prin țară și a întrebat pe cutare țărăn maghiar, că ce crede el despre Români? »Românii sunt deschiși la inimă, și oameni de treabă« a fost răspunsul. »Cum mi-ai putea-o d-ta dovedi asta?« »Foarte ușor, dacă spun o pildă. Mi s'a întâmplat într'un rând năcazul de mi-s'a rupt în pădure inima dela car. Românul a încărcat pe carul său povoara și a trecut prin satul său până în comuna mea, și când am voit să-i răspălesc bunăitatea asta, n'a primit nimica, zicând că și lui i-se poate întâmpla asta vreodată«.

Nu trebuie să ne uităm, că de ce >buze< este cineva, că de buze groase, suptiri, maghiare sau de altfel, ci trebuie să ne uităm la destoinicia omului, și tot omul cinstit va fi bucuos, dacă îi poate ajuta de aproape! Aceasta politică trebuie să o urmeze și guvernul, căci să-l îngrăși pe unul și pe celălalt să-l nimicești, asta-i politică greșită.

Președintele: Rog pe d-l orator să se mai întoarcă din când în când și înspre președinte.

Brediceanu: Interesele colonizării nu pretind, ceea-ce face guvernul, ca sate ce există de veacuri, să se ruineze, prin aceea ca să se ducă coloniști în regiuni, ale căror referințe economice nu le cunosc. În privința asta poporul, care preste tot este înzestrat cu simț de dreptate și de drept, îi lasă oricui dreptul și puțința de a trăi. Și acesta este un punct de întâlnire.

Poporul maghiar, ca atare, niciodată n'a dorit, ca în școlile elementare și aceea, cari nu sunt Maghiari, să fie instruiți în limba maghiară; asta n'a dorit-o niciodată. Poftescă să-mi arate cineva un astfel de exemplu, sau poftescă să-mi arate cineva în privința dreptului electoral un singur exemplu, că fost'a vre-o adunare poporală, în care poporul maghiar să fi cerut să i-se dea drept plural și nu vot egal. (Mișcare.) Privitor la dreptul de vot am auzit și dela un simplu țaran maghiar, că dacă am ajuns pân'acolo, că pentru a-și croi majoritate trebuie date câte 2—3 voturi, atunci stăm minunat, căci doar atunci trebuie numai să sporim acest număr; acum se dau câte 2—3 voturi, când apoi vor fi de lipsă mai multe voturi pentru înjghebură majorității, atunci se pot da și câte zece voturi. Și în asta suntem de-o credință cu poporul maghiar, și acesta e un punct de întâlnire.

Onorată Cameră! Poporul maghiar nici-odată n'a cerut și nici nu cere, — căci are simț de drept și dreptate — ca conclocitorii săi de altă limbă serviciul slujbașilor publici să nu-l poată pretinde în limba proprie. Comuna maghiară își poartă protocolul în limba maghiară, dar nici odată poporul maghiar nu s'ar împotrivi, ca în comună curat românească, curat sârbească ori slovească să se ia protocolul în limba respectivei comune. Altfel doar nici n'are înțeles protocolul, care trebuie să fie expresiunea voinții ce se manifestează în comună; dacă nu este astfel, atunci — durere, se întâmplă foarte des, — că altceva se cuprinde în protocol, decum a hotărât corporațiunea comună. (Strigăte: Trebuie să învețe ungurește!) Să învețe poporul întreg pentru un singur funcționar? (Fabry Karoly: Pentru că se află în Ungaria.)

Brediceanu: Cu astfel de simț de dreptate nu se poate guverna; asta nu se poate pretinde și Maghiarii nici n'o pretind.

Mi-am dat silința să înșir punctele de întâlnire ce există între simțămintele și interesele poporului. Aceste puncte de întâlnire trebuie să le căutăm, iar nu pe cele de diferență. După părerea mea pot spune cu conștiința liniștită, că aceste puncte de diferență se caută în mod meșteșugit. Pe când ar trebui doar să împiedecăm încărcarea marelui cuptor al șovinismului, în care fie-care patriot se simte îndreptățit să arunce câte un bulgăr de

cărbune. (Mișcare.) Focul acesta s'a stins de desupt, poporul nu mai dă nimic pe de astea; lui îi sunt grele povarile, neegalitățile din scara dărilor îl doare cu mult mai tare, decât să măcreadă în astfel de lucruri superficiale. Lustrul estern nu prinde obrazul poporului, ci pică jos, fiind-că e nefresc. (Mișcare.)

Dacă contele Baththany în vorbirea sa de eri ar fi pornit din aceste puncte de întâlnire, atunci și dânsul ar căuta aceste legături firești, precum și eu mă silesc să le găsesc. Dânsul însă vrea să ne deie învățături despre stările din România, sau să fim sinceri: vrea să scuze aceste nedreptăți și acea despoicare de drepturi, care se întâmplă la noi. (Sgomot și contraziceri. Strigăte: Unde? Ce fel de nedreptăți?) Ungaria uite-se la referințele și împrejurările sale proprii și întemeieze întocmiri, cari să represinte și sprijinească interesele poporului; nu trebuie să alergăm în alte țări după dreptate. Am auzit de tot felul de societăți, cari sunt înființate pentru a lăți dreptul în toate țările culte, dar nu se găsește în Europa întreagă nici un savant sau bărbat cinstit, care să ratifice despoicarea de drepturi pentru-că așa se întâmplă și în Rusia, și așa se întâmplă și în România.

Dar toate acele puncte de atingere, puncte de întâlnire, pe cari le-am înșirat, sunt de așa, încât în privința lor ar trebui să muncim împreună. Devizele cu diferența de interese poporul maghiar niciodată nu le-a urmat, pe acelea numai guvernul ungar și curentul șovinist le-a creat și se nizește să le întărească tot mai tare prin despoicare de drepturi.

Însă dacă privim budgetul, de unde vom vedea că ne vin cele mai multe îngreunări? De-acolo, că țara are un corp prea mare de slujbași. Să privim acest corp în ori-care resort. Ce se întâmplă de exemplu în comitate? Acolo dintre oamezii comitatului, mai ales în comitatele naționalității, nici un slujbaș din sânul naționalității, sau abia dintr'o sută este vre-unul.

Horváth József: Dar solgăbirăii?

Brediceanu: La noi în Caraș-Severin numai un singur funcționar român avem.

Horváth J.: Căci n'aveți oameni cualificați.

Brediceanu: Vezi bine, cualificația asta Dumnezeu numai D-Voastră v'o dă! — De aici urmează apoi și povara mare a penziunilor; penziunile încă sunt toate pe sama Maghiarilor: 99% din ele le capătă Maghiarii.

Contele Baththany a zis eri că noi ochim în spre România, și precum Majláth se provoacă la Farkas, astfel contele Baththany se provoacă la interpelelația contelui Bethlen. Aceste îi sunt argumentele? Dânsul simplaminte ne spune: iată teancul întreg de date, aceste sunt de-ajuns, ca să se considere un lucru de adeverit. La interpelelația contelui Bethlen d-l ministru-președ. încă n'a răspuns — știe d-lui foarte bine de ce. Eu mă folosesc de ocazie ca la interpelelația contelui Bethlen, să dau răspunsul privitor la persoana mea. În interpelelație am fost atins personal, dar am voit s'aștept răspunsul d-lui ministru-președ. și numai după-aceea să răspund.

În legătură cu interpelelația sa contele

Bethlen amintește un banchet, la care și eu ași fi participat, dar nu spune, unde a fost acel banchet. Eu n'am participat absolut la nici un astfel de banchet. Unde am luat și eu cuvântul, la Ploiești, acolo am fost ospătați mai multe mii de oameni, și dupăce prezidiul nu era de față, m'au rugat să mulțumesc eu, ceea ce am și făcut. Așa cred că nu se poate excepționa, dacă cetățeni ungari mulțumesc pentru ospățare. Asta se ține de bunacuință. A doua ocazie a fost când un membru al unei societăți de excursioniști a murit în București, și eu am ținut vorbirea de adio în numele excursioniștilor. Această a fost un act de pietate. (Ce-ai vorbit? Sgomot.) Întrebați pe agenții secreți ce i-ați fost trimis acolo.

(Va urma.)

Meetingul național din Ploiești.

Duminecă a avut loc un mare meeting național în sala liceului vechiu din Ploiești. În vederea meetingului numeroase drapele au fost arborate pe la case. Pentru orice eventualitate s'a concentrat poliția și armata, din care o companie din reg. 7 Prahova a fost postată la consulatul austriac.

Meetingul a fost presidat de d-l C. Emilian, care după ce mulțumește pentru onoarea ce i s'a făcut zice că meetingul acesta n'are caracterul politice de partid.

D-l Gh. Bărbulescu arată soarta tristă a Românilor de sub coroana habsburgică, zice că Austria a fost tot-deauna falsă față de România și aceasta falșitate s'a dat acum pe față.

D-l Nicu Părbulescu, avocat, vorbește despre evenimentele recente petrecute peste Carpați și în peninsula balcanică.

D-l Luca Elefterescu, spune că România trece azi prin împrejurări grele. Să ne dăm toți mâna lăsând la o parte dumăniile politice. Trece apoi la soarta Românilor de peste Carpați și critică legea votului plural din Ungaria.

D-l Gh. Becescu-Silvan atacă Austria, care a privit totdeauna cu ochi răi România.

După ce mai vorbesc d-nii Radu Smeoreanu, Sc. Orăscu și C. Enescu, se votează o moțiune și o telegramă către d-na Aurel Vlad.

Despre socialism.

Societatea omenească este în evoluție perpetuă. Această evoluție este rezultatul văzut al tendințelor liberale îndreptate spre distrugerea unei ordine sociale existente susținută de forțele conservatoare.

Istoria tuturor popoarelor și a tuturor vremilor arată, că nu a existat ordine socială, care să placă tuturor, că în fiecare comunitate socială-politică au fost și neîndestulii. Acești neîndestulii adeseori revoluționari, au distrus și au clădit. Soarta multora dintr'ânșii a fost crudă, tot așa ca mijloacele cu cari au luptat. Rezultatele stordărilor lor i-au justificat și e numai recunoștință cuvenită din parte-ne, dacă zicem, că au fost pionierii înaintării omenești.

Desvoltarea este o taină a naturii, în serviciul ei nu e nici o jertfă prea mare, nici un mijloc rău.

Am spus ace-tea fiindcă se referă și la socialism. Cei cari nu au auzit cuvântul >socialism< decât în legătură cu demonstrații de stradă și vor fi făcând idei greșite. Socialismul nu e numai strigătul de răboiu al proletarilor flămânzi și nici nu e reprezentat numai prin acești amărâți.

Social se numește tot ce se referă la societatea omenească. Socialiste în înțeles mai larg sunt toate tendințele îndreptate spre schimbarea ordinei existente a societății omenești, iar în înțeles mai strict socialismul e mișcarea, care țintește să ajungă o formă mai perfectă a societății omenești prin reorganizarea producțiunii, circulațiunii, consumațiunii și a distribuțiunii bunurilor.

Vor zice unii: ce ne trebuiește nouă formă socială mai desăvârșită, îndestulească-se flește care cu ce are: în îndestulire e fericirea.

Au și nu au dreptate.

Câți oameni îndestulii și fericii sunt într'adevăr! Cum ne apasă simțământul acesta: obrăznicia și trândăvia celor tari, prostia și marginirea celor slabi, ori unde ne întorcem ochii sărăcie de necrezut, strămtoare, stricăciune, boale, beție, lingșire și minciună. Dară noi nu-i vedem și nu-i auzim pe aceia cari sufer și pare că tot ce e îngrozitor în viață se petrece în dosul culiselor. Cel fericit numai de aceea se simte bine, fiind-că cei nenorociți și supoartă povara în tăcere. (Cehov.)

Câți oameni muncesc viața întreagă fără bucurii, fără nădejdi, fără răsplata cuvenită și pier uitați și părăsiți. Eară alții și petrec zilele la lumină, în belșug și plăceri, fără osteneală. Pe câți oameni îi judecăm și pedepsim pentru călcarea legilor fără ca să ne dăm seamă, că cauza principală a greșelilor lor e neștiința și lipsa educației.

Sunt multe lucruri rău întocmite pe pământ. A cere dela cel sărac și amărât să se îndestulească cu miseria lui tot așa ca bogatul cu traiul îmbelșugat, înseamnă a-și bate joc de năcazurile omenești. Nedreptatea aceasta a dat ființă socialismului nou și vechiu, el este un fiu al suferinții.

Din vremuri vechi s'au aflat oameni entuziaști, cari au luptat pentru o ordine socială mai dreptă, totuși primele rezultate, socializarea vieții omenești față cu individualismul egoist al atâtor veacuri și mii de ani numai de atunci datează de când cu isbutirea concepției materialiste a istoriei și a vieții s'a adâncit tot mai mult știința economiei și pe urma acesteia și politica economică.

Omul depinde dela natură. Natura îl provide cu cele trebuincioase pentru traiu, cu mâncare și beutură, haine și locuință. Omul primitiv folosea darurile naturii așa cum erau, spre acoperirea trebuințelor sale, și acomoda trebuințele după mijloacele existente. Omul pornit pe căile civilizației a început să prelucre darurile naturii, făcându-le mai potrivite pentru deosebitele sale trebuințe. Activitatea aceasta a omului, prin care face din darurile gratuite ale naturii bunuri prețioase

FOILETONUL >GAZ. TRANS.<

Suferința.

Nuvelă de A. Cehov.*)

Liza Cudrinscaia, o femeie tânără și cu multe curtezani, s'a îmbolnăvit într-o zi foarte tare. Din pricina asta, bărbatu-său nu s'a mai putut duce la slujbă, iar mamei sale i-s'a dat o telegramă în orașul Tver.

Povestea boalei, Lniza o istorisea astfel: >M'am dus în Lizaia, la mătușă-mea. După o săptămână, am plecat cu toții la Varvara. Dumneavoastră îl cunoașteți pe bărbatul Varvarei: e un tiran; eu aș împușca pe așa băbați! Cât am stat acolo, am dus-o într-o veselie. Întâi, pentru că am luat parte la un spectacol. Am jucat >Scandalul într-o familie aristocrată<; să-l fi văzut pe Hristolev ce joc minunat!.. Între acte, am bănut limonadă cu puțin coniac, care sâmana a șampanie. N'am simțit nimic. A doua zi, am făcut o plimbare, călări, împreună cu Adolf Ivanovici. Aerul era cam umed și m'a tras. Îmi pare că chiar atunci m'am îmbolnăvit. Peste vreo două zile, m'am întors acasă, ca să văd ce face bunul și frumosul meu Vasea; voiam ca cu prilejul ăsta, să-mi iau și rochia cea de mătase cu flori. Vasea nu era

acasă. Întru în bucătărie să spun Proscoviei să pue samovarul; în bucătărie pe masă erau niște ridichi, trufanda și o bucată de morcov. așa de frumos, par'că ar fi fost o jucărie... Ce-mi vine în cap: să gust și eu o bucățică de morcov! Numai puțin am gustat, și înapoiți-vă, deodată m'a luat cu tăieturi... Spasmuri, spasmuri, și iar spasmuri. Ah! mor!.. Vine Vasea dela slujbă, și când mă vede, firește, s'apucă cu mâinile de cap și se îngâlbeneste. Aleargă după doctori; eu să mor și nimic mai mult... Spasmele m'au luat pe la prânz; la 3 după amiază a venit doctorul...<

Iar pe la 6, Liza doarme dusă și nu se deșteaptă decât pe la 2 din noapte. — Ceasornicul sună 2 ceasuri; o lampă de noapte trimite razele ei printr'un abajur albastru. Liza stă culcată în pat. Dantellele-i albe dela cămașa de noapte se zugrăvesc de minune pe fondul roș al perineior... Pe fața ei albă și pe umerii rotunji cade umbra abajurului. La picioarele Lizei stă Vasile Stepanovici, foarte fericit că nevastă-sa e acasă, dar și speriat din pricina boalei.

— Cum te mai simți, Lizușca? întrebă el în șoapte, văzând că s'a trezit. Liza se ridică încet, cu fața suferindă, înclinându-și dragălașul cap într-o parte. Vasile Stepanovici, abia atingându-i cu degetul corpul, îi schimbă compresa. Liza tresare, răsând din cauza răcelei care-i gâdila plăcut pielea, apoi iar se culcă... — Sărmane, tu nu dormi!, zice ea printr'un oftat...

— Se poate să dorm?

— Îmi pare că boala mea e de nervi, Vasea. Sunt o femeie foarte nervoasă. Doctorul mi-a dat o rețetă pentru stomac; eu presimt că el nu mi-a cunoscut boala. Sunt nervii la mijloc, nu stomacul; pot jura că-s nervii. De un singur lucru mă tem, ca boala mea nu ia o altă întorsătură.

— Nu, Lizușca, mâne o să fi sănătoasă.

— Nu cred! Mie mi-e tot una; chiar aș fi bucuroasă să mor! Mi-e milă însă de tine, sărmane! Ce-ai să faci tu, rămânând văduv?

Vasea avea foarte rar prilejul să se întâlnească cu nevastă-sa; acasă, din pricina asta, era chiar învățat cu singurătatea; totuși vorbele ei îl atingeau.

— Dumnezeu știe ce vorbești, mamitițo! De ce gândiri așa de negre?

— Ei, și ce? Ai să suferi, ai să plângi, pe urmă ai să te deprinzi. Ba chiar ai să te și însori.

Bărbatul s'apucă cu mâinile de cap...

— Nu, nu, n'am să mai vorbesc, șopti Liza, căutând să-l liniștească. Tu însă tot trebuie să fi gata pentru ori ce întâmplare...

>Dar dacă chiar ași muri?<, se gândeste ea, închizând ochii; și începu să-și deslușească tabloul propriei sale morți: în jurul patului de moarte se îngrămădesc: mamă-sa, bărbatul, verișoarele, Varia cu

bărbatul, rudele, curtezanii și adoratorii talentului ei... Dânsa șoptește ultimul adio, și toți plâng. În urmă, pe când e moartă, — interesantă, albă și cu părul negru, — o îmbracă într-o rochie tandafrie care o prinde bine.

Miroase a tămâie și pălpâie lumină-rile. Bărbatu-său nu se mai depărtează de lângă cociug, iar curtezanii și admiratorii talentului nu-și mai ridică privirea: >Par'că-i vie!< Da, dânsa și în raclă-i frumoasă! Tot orașul vorbește de-o tânără pe care, fără de vreme, o înghite mormântul. În sfârșit, o aduc la biserică... Sierul îi poartă: Ivan Petrovici, Adolf Ivanovici, Varin, bărbatul verișoarei, Nicolaie Simionovici, și studentul acela cu ochi negri care a învățat-o să bea limonadă cu coniac. Trist, că nu cântă și muzica. După panahidă, își ia fiecare adio... Biserica răsună de plânsete. S'aduce capacul cu ciucuri aurii și... Lizușca e despărțită de veci de lumina zilei. — S'aude cum bate ciulele toc... toc...

Liza tresare și deschide ochii.

— Vasie, ești aici?... Vai ce gânduri negre am!.. Doamne, ce nenorocită sunt că nu pot dormi! Fie-ți milă de mine, Vasie, și povestește-mi ceva...

— Ce să-ți povestesc?

— Ceva de iubire, vorbește Liza încet... Sau spune-mi o anecdotă cu jidani.

(Va urma.)

*) Din „Biblioteca Românească Enciclopedică Socec” Novele alese de Cehov Nr. 84. Prețul 30 b.

pentru acoperirea mai desăvârșită a *treburilor* omenesti, este economică și se cheamă *producțiune*.

Economia cuprinde toate activitățile și aranjamentele destinate pentru câștigarea, susținerea și folosirea neîntreruptă a bunurilor. La producțiune se cer dară: *munca* materială și intelectuală a omului, *darurile naturii* și unele bunuri, cari au fost de trase consumațiunii și păstrate cu scopul de a înlesni producțiunea și cărora le zicem *capital*. Munca, natura și capitalul sunt *factorii producțiunii*. Scopul producțiunii este asigurarea *consumațiunii*. În urma *divizării muncii*, fiindcă nu e în stare fieștecare să producă toate bunurile ce îi trebuie, este necesară *circulația bunurilor*: de bunurile trec din mâna *producătorului* în a *consumentului*. Toate bunurile sau valorile de bani, cari stau într'un interval anumit permanent la dispoziția unei persoane economizatoare pentru îndestularea trebuințelor sale, fac *venitul* acesteia. Toate economiile singuratică dintr'un stat sunt în urma *divizării muncii* și prin circulațiune în legătură la o altă și constituiesc un întreg organic: *economia națională* a unui popor. Economia națională de astăzi este rezultatul unei dezvoltări istorice de mai multe mii de ani și ea însăși nu e mai veche decât statul modern. (Bücher).

În evoluția economică se pot deosebi trei epoci, din cari fiecare represintă un grad anumit al dezvoltării:

a) *Economia de casă*: fiește-care economie singuratică produce toate bunurile trebuincioase pentru consumațiunea sa; aici nu există circulație. Așa a fost la Greci, Romani, și la popoarele germanice până la secolul X. d. Chr.

b) *Economia de oraș*. Există o circulație restrânsă. Meseriașul așezat la oraș produce pentru mușterii săi, cari cumpără dela el fără mijlocirea neguțătorului. Timpul breslelor. Starea aceasta durează dela secolul XI. până la secolul XV.

c) *Economia națională*. Caracteristică e pentru aceasta producerea mărfurilor pentru piață, cari, fiind circulația foarte estinsă, trec prin mai multe mâni, până ajung în mâna consumentului. Producțiunea este centralizată în fabrici, aceste creațiuni ale capitalului stăpânitor. În epoca aceasta, care ține până în zilele noastre, se închiagă clasa a patra a *proletarilor* din muncitorii de fabrică dați pradă egoismului *fabrikanților capitaliști*. Neîndestulirea încolțită în inimile acestor amărâți crește mult și amenință statul și ordinea de drept. Socialismul, o nouă evanghelie a dreptății, cucerește lumea. Economia națională nu s'ar fi putut desvolta așa cum este, dacă *statul modern* nu ar asigura *libertatea personală, libera încheiere a contractelor și proprietatea privată*. De aceea atacurile îndreptate în contra ordinii economice ating și ordinea de drept: socialismul nu e numai o luptă pentru o nouă ordine economică și socială, ci și o luptă pentru un nou drept: el vrea revoluționarea întregii vieți omenesti.

STIRILE ZILEI.

— 11 Noemvrie v.

Reprezentanța teatrală A. Bârsescu. Deși s'a intervenit din mai multe părți la oficiul poliției se, ca să permită d-nei A. Bârsescu să joace împreună cu câțiva actori din România picsele anunțate, poliția a refuzat această cerere. Astfel d-na A. Bârsescu va debuta deseară singură în drama *Medea*, iar mâine, *Mercuri seara*, în dramele *Phaedra* și *Sappho* cu concursul câtorva profesori ai școalelor noastre secundare.

Joi va avea loc a treia serată cu același program însă în limba germană, exprimându-se din partea concetanenilor noștri sași dorința s'o vadă pe celebra noastră artistă debutând și în limba germană.

Pentru turneul, pe care-l va întreprinde d-na Bârsescu prin Ardeal și Ungaria cu același program în limba românească ca și în Brașov s'au fixat următoarele zile:

29 Nov. n. *Duminecă*: Blaj; 1 Dec. n. *Mardi*: Făgăraș; 3 Dec. n. *Joi*: Orăștie; 5 Dec. n. *Sâmbătă*: Hațeg; 7 Dec. n. *Luni*: Lipova; 9 Dec. n. *Merciuri*: Arad; 12 Dec. n. *Sâmbătă*: Caransebeș; 13 Dec. n. *Duminecă*: Lugoj; 15 Dec. n. *Mardi*: Oravița; și 19 Dec. n. *Sâmbătă*: Abrud.

Alegeri pentru congres. În diecesă Aradului au fost aleși deputați la congresul național bisericesc următorii domni: din cler: Cercul Iosășel: Cornel Lazar, Lipova-Vinga: Augustin Hamsea, Pâncota: Ioan Georgea, Birchiș-Chisetău: Gherasim

Sârb, Arad: Roman R. Ciorogariu, Timișoara-B. Comloș: Dr. Traian Putici, Giula-Chisineu: Dr. Ioan Trailescu. Deputați mirenii: Șiria: I. Rusu Șirianu, Giula: Nicolae Oncu, Borșineu: George Feier, Timișoara Pavel Rotariu, Chișineu: Mihail Veliciu, Vinga: Em. Ungurean, Arad: Aurel Petrovici, Chisetău: Dr. Iosif Gall, Buteni: Vasile Goldiș, Hălmașiu: Petru Truța. B. Comloș: Dr. Nestor Opream, Lipova: Antoniu Mocsonyi. Radna: Dr. Ioan Suciu, Birchiș: Petru Ionaș.

În cercul Zarand, în arhidiocesă, a fost ales deputat mirean d-l Dr. P. Opriș directorul gimn. din Brad.

Jubileul Maj. Sale. Din București se scrie: Cu ocazia jubileului împăratului Francisc Iosif, s'a format în București un comitet, care după dorința împăratului și-a luat asuprași formarea unei societăți pentru creșterea copiilor orfani. Număroase liste de subscripție au fost împărțite printre membrii coloniei austro-ungare din țară și până astăzi s'au putut realiza o sumă de 30.000 lei. Prințul de Schönburg, ministrul plenipotențiar al Austro-Ungariei la București a fost numit protectorul noiei societăți, ca president a fost numit d. Edmond cavalier de Hertz, iar ca secretar părintele Auner, confesorul comunității austro-ungare. Curatorul acestei societăți se va alege înainte de 2 Decemvrie, data jubileului, cu care ocaziune chiar în sara zilei societatea *Landsmanschaft* va organiza un frumos festival în sala *Liedertafel* cu tablouri vivante reprezentând diferite națiuni supuse monarhiei Habsburgice.

Alegerea de protopop gr. or. al tractului Bistrița a fost fixată pe ziua de Vineri în 28 Nov. (11 Dec.) Sinodul protopopesc electoral va fi presidat de d-l Dr. E. Miron Cristea în calitate de comisar consistorial.

Sfințire de episcop în Viena. >Tel. Rom.< i-se scrie din Viena: Sâmbătă în ziua Sf. arhangelii a fost hirotonit intru episcop nou alesul episcop din Cattaro *Jovici*. Actul hirotonirii s'a săvârșit în bis. grecească I. Fleischmark, 18, de cătră I. P. S. Sa arhiepiscopul și metropolitul Dr. Vladimir dr Repta, cu P. S Sa episc. din Zarra Dr. Nicodim Milaş. Ca preoți au funcționat consilierul Dionisie Rejan din Cernăuți, profesorul universitar la facultatea teologică din Cernăuți Constantin Popovici, preotul grecesc de aici Dr. Melotios Apostolopulos, protopresbiterul sârbesc de aici Mișici. preotul Dr. Virgil Cioban și doi diaconi.

Din Cluj ni-se comunică că Sâmbătă 21 l. c. a depus cu succes bun al doilea riguros în drepturi, d-l Costache *Moldovanu*, candidat de adv. în Șercaia, fiul bravului plugar Vasile Moldovanu din Ohaba.

Cununie. D-l Gustav *Stefani*, major-aud. i. p. ne anunță cununia sa religioasă cu d-na Marie *Kraus*, care va avea loc Mercuri în 25 l. c. n. în biserica neagră din Brașov.

Rezistență pasivă pe căile ferate ungare. Ziarele maghiare înregistrează știrea că din diferite părți ale țării sosesc plângeri despre întârzieri de trenuri. Se presupune, că aceste întârzieri prevestesc izbucnirea unei rezistențe pasive a impiegatilor căilor ferate ungare, cari sunt foarte amărâți din cauza dizolvării recente a reuniunilor lor de ajutorare.

O femeie conducătoare de matricule. Ministrul Andrassy a răspuns zilele acestea la o întrebare a fișpanului comitatului Cluj, că n'are nimic în contra numirii soției unui notar comunal de conducătoare de matricule.

Bioscopul Apolo continuă să atragă prin minunate și foarte clare tablouri publicul din Brașov. Din programul de ieri seară relevăm în deosebi cortegiul festiv jubilar din 12 Iulie.

Alegerile pentru parlamentul Turciei.

Știm că din recenta campanie electorală din Turcia a reușit după o luptă grea numai un singur Român macedonean învingător în persoana inimosului medic Dr. Filip *Mișea*.

Apreciând rezultatul acesta nefavorabil >Românul dela Piod< ajunge la următoarele concluziuni:

Românii au intrat în campania electorală cu totul *slăbiți*. Cei patru ani de măceluri, de teroare, cari au trecut peste ei, au avut ca urmare desorganizarea lor desăvârșită. Intervalul de două luni de zile dela proclamarea Con-

stituției până la alegeri, nu era suficient pentru a se desăvârși opera de reorganizare mai ales că ea a fost condusă prea slab. Cea mai de căpetenie împrejurare, care a determinat înfrângerea Aromânilor a fost însă schimbarea neașteptată a atitudinii junilor Turci față de Aromâni, schimbarea pricinuită de evenimentele din Balcani, care ia mână pe tinerii Turci în brațele Grecilor. O ultimă împrejurare, care a atribuit la înfrângerea Românilor au fost certele regretabile izbucnite în pătura cultă aromână din Bitolia, tocmai în toial alegerilor parlamentare.

Pe lângă aceste constatări >Românul dela Piod< ajunge la următoarea concluziune:

>Alegeriile ne-au dovedit că toată energia, tot timpul cheltuit pentru a înjgheba prietini și străinii în scop de a obține cu ajutorul lor ceea ce se așteaptă în primul rând dela puterea noastră proprie, este o pierdere de cele mai multe ori zadarnică și nu rare ori păgubitoare. Al doilea învățământ este că trebuie să se introducă cu orice preț concordia în corpul nostru intelectual și didactic. Dacă actualii conducători nu sunt în stare să facă aceasta, fie că le plac lor înșile intrigile, fie că nu au formalitatea de caracter cerută pentru aceasta, și ei trebuie să se retragă făcând loc altora.

Indurați-Vă spre săracii noștri.

>Mila dată săracilor, te curăță de păcate, îți câștigă îndurare și viață vecinică.*

Mulțumirea sufletească a dăruitorilor și împărțitorilor darurilor și lacrimile săracilor miluți anii trecuți, ne îndeamnă să apelăm și de data aceasta la inimile generoase, să binevoiască a dăruii bani, vestimente și alimente, ce să se împartă în ajunul Nașterii Domnului între săracii noștri (învățăcei, școlari, bărbați și femei, scăpătați).

Ne găsim în preajma zilelor, în cari săracul ca și bogatul, caută să-și încălzească sufletul și corpul.

Cei pe cari Dumnezeu povățuitorul a toate, v'a binecuvântat din belșugul său, dați puțin și celor lipsiți, ce cel puțin în zilele de bucurie ale nașterii Mântuitorului nostru să preamărească pe Creatorul și făptuitorii sale. Împărțirea darurilor se va face cu convenită solemnitate sub binevoitorul protectorat al stimabilelor doamne Minerva Dr. Brote, Ana Dr. Moga și Elisaveta Bugarsky. Darurile benevole să se trimită la adresa >Reuniunii sodalilor români din Sibiu<.

Lacrimile vărsate de săracii noștri servească drept cea mai înaltă răsplătă pentru toți aceia, cari posibilă ne fac împlinirea acestei datorințe bine plătute și lui Dumnezeu.

Sibiu, 17 Noemvrie n. 1908.

Comitetul >Reuniunii sodalilor români din Sibiu<.

Vic. *Tordășanu*,
pres.

Stefan Duca,
notar.

Bibliografie.

In atențiunea d-lor preoți!

A apărut:

>Parenez<

Cuvântări ocazionale și funebreale

pentru toate ocaziunile ce obvin în oficiul pastoral al preotului

de Pr. D. *Voniga*.

Lucrări aprobate și unice în literatura noastră pastorală!

Publicată cu binecuvântare arhierască.

Volumul 1. *Ediția II-a*

cuprinde o mulțime de cuvântări *polivile tuturor împrejurărilor, ocaziunilor și evenimentelor extraordinare ce obvin în viața creștinului și în oficiul pastoral al preotului.*

Opul se poate procura cu preț de 4 cor. 20 fl. la autor în *Gyirok* (Temes) și a toate librăriile românești.

— >**Ciprian Porumbescu**, icoane din frământările unui suflet de artist.< De Dr. Valeriu *Branisce*. Broșură de 120 pagini. Cu portretul lui Ciprian Porumbescu, după ultima fotografie. Prețul unui exemplar 1 cor. 50 bani. Se poate comanda prin librăria >Gazetei<.

* Inscriptia icoanei Maicii Domnului, ce atârna deasupra lădiții cu crucea săracilor din localul Reuniunii sodalilor.

ULTIME ȘTIRI.

Budapesta, 24 Noemvrie. După știri demne de crezământ au primit ordin de a sta gata pentru plecare în Bosnia câte un batalion a regimentelor de infanterie 69 și 37.

Budapesta. 24 Noemvrie. — La curtea cu jurați de aici și-a scuzat juratul Richard Stein absența pe motiv, că în calitate de director al fabricii de patroane e atât de mult ocupat cu comande militare, încât îi e peste putință a se presenta la curtea cu jurați. Știrea aceasta, comunicată de președintele tribunalului, a produs în sala de pertractare o mare consternare.

Cetinje, 24 Nov. În oraș e de câteva zile o mișcare neobicinuită. Străzile sunt pline de oameni armați și echipați pentru războiu, cari au venit în ultimele zile din munți.

Toți aceștia nu vorbesc decât de iminenta izbucnire a războiului cu Austria. Părerea că războiul va izbucni de abia la primăvară, nu găsește nici un crezământ, de oarece muntenegrienii, fiind deprinși cu întemperiile nu vor pregeta să pornească războiul acum în pragul ernei. Prințul Nicolae, a cărui popularitate scăzuse mult în ultimii ani, și-a recăpătat întreaga dragoste a poporului prin atitudinea războinică pe care a adoptat-o dela izbucnirea conflictului. Eri și alaltăeri au avut loc mari manifestațiuni de simpatie în fața conacului princiar.

Constantinopol, 24 Noemvrie. Din cauza șicanelor făcute Grecilor cu ocaziunea alegerilor parlamentare în Pera în ultimele zile au avut loc demonstrațiuni din partea Grecilor. Duminecă a avut loc un mare meeting în fața principalei biserici grecești din Pera. Cătră amiazi mai multe mii de Greci au trecut spre Stambul și au manifestat în fața Porții, în timp ce se ținea consiliul de miniștri. Consiliul a delegat atunci pe ministrul de agricultură Mavrocordato, care este grec, ca să liniștească pe manifestați. Marele vizir a declarat unei deputațiuni, că se va putea cere parlamentului invalidarea alegerilor. Un individ a spart ferestrele trăsorii ministrului Mavrocordato. Episcopul grec, care se afla în aceeași trăsură, a fost maltratat. În cele din urmă manifestații au plecat și mai îndârjiți, însă au fost împrăștiați de trupe.

Cărți noi

Din >**Biblioteca românească enciclopedică Socec**< a apărut:

No. 1. Em. Gârleanu 1877 Schițe din războiu 30 bani.

No. 2. Al. Odobescu >Poeziile Văcăreștilor< 30 bani.

No. 3. Alarcon >Morărița< trad. de N. Basilescu 30 bani.

No. 4. Ion Dragoslav >Facerea Lumii< 30 bani.

No. 5. Corneliu Moldovan >Poezii< 30 bani.

No. 6. >Antigona lui S foale< trad. de Mihail Dragomirescu 30 bani.

No. 7. Halima >O mie și una de nopți< 30 bani.

No. 8. Cehov >Nuvele alese< trad. din rusește de Dunăreanu, 30 bani.

No. 9—10. >Povestirile lui Mihail Eminescu cu studii literare de M. Dragomirescu 55 bani.

No. 11—12. Alphonse Daudet >Nevestele artiștilor< trad. de Em. Gârleanu 55 bani.

No. 13. François Copée >Pentru Sceptru< tradusă de D. Nanu și G. Orleanu 30 bani.

No. 14. >Teatru școlar pentru băieți< local din fran. de D-na Eufrosina I. Adam 30 bani.

Proprietar: Dr. Aurel Mureșianu

Redactor responsabil: Victor Branisce.

Nr. 11953—1908.

Publicație de licitație oficioasă.

În scop de a se încasa contribuțiile neplătite la vreme restanțele de dare, și aruncuri, conform dispozițiilor §§-lor 67—74. din Art. de Lege XLIV. din 1993 am ordonat a se ținea licitațiune publică pentru vânzarea obiectelor zălogite.

Locul ținerii licitațiunei:

In I-a zi de licitație:	Zina și oara:	In II-a zi de licitație:	Zina și oara:
In Brassó, Piața Francisc-Iosif (înaintea depotului de pompieri),	La 2 Dec. 1908, dela 9 care a. m. până la 6 oare p. m	In Brassó, Piața Francisc-Iosif (înaintea depositului de pompieri),	La 3 Dec. 1908, dela 9 oare a. m. până la 6 oare p. m.

Descrierea obiectelor zălogite:

1. Mobile de casă . . . in valoare de Cor. 1322— fil.
2. Ciasuri . . . " " " " 264— "
3. Animale de casă (cai, vaci, porci) " " 330— "
4. Cară in valoare de " 70— "
5. Pian " " " " 100— "
6. Pres de copiat . . . " " " " 10— "
7. Cassă de registrare . . . " " " " 100— "
8. Cassă de bani (Wertheim) " " " " 40— "

Condițiile de licitație:

1. In ziua I-mă de licitație se vor pune in vânzare toate obiectele zălogite, al căror preț nu trec peste 100 cor. vânzându-se in orice caz și sub prețul de estimare, dacă se vor oferi pe ele cel puțin in 3/4 din prețul de estimare.

2. La a II-a zi de licitație se vor vinde toate obiectele zălogite fără considerare, dacă se ofere pe ele chiar mai puțin ca 3/4 parte din prețul de estimare, putând a le cumpăra acela, care a oferit mai mult.

3. Prețul de cumpărare are a se depune imediat in bani gata.

Brasov, in 23 Novembre 1908.

Oficiul de dare orașănesc.

Licitațiune publică.

Biserica rom. gr.-or. Sfântul Nicolae din Râșnov, comit. Brașovului, vinde cu licitațiune publică din mână liberă, pădurea de fag aflătoare pe muntele „Dihamu“, proprietatea ei aflătoare pe teritoriul României, județul Prahova, comuna Azuga-Bușteni. Licitațiunea se va ținea in 23 Novembre st. v. a. c. la 10 oare a. m. in Râșnov, in casa bisericii. Condițiunile se pot vedea la oficiul parohial in fiecare zi la oarele obicinuite.

Râșnov, in 8 Nov. v. 1908.

G. PROCA.

(1—3) președ. comit. parohial.

Nr. 17605/908.

Publicațiune.

Pe baza recercării on. tribunal regesc din loc se aduce la cunoștința publică, ca on. acela in privința comasării locurilor din „Poiana“ — aflătoare pe hotarul comunei Brassó — a emis următoarea rezoluțiune:

Sz. 8962—908.

Végzés.

A brassói kir. törvényszék Brassó város részleges tagosítási ügyében az előmunkálatok megkezdése tárgyában az 1908 évi szeptember hó 26-ik napján felvett — 8962—1908 polg. szám alatt levő — jegyzőkönyv alapján az érdekelt birtokosok és az általuk az 1908 évi szeptember hó 26-ik napján tartott tárgyaláson földmériővé közös egyetértéssel megválasztott Schmidt György földmériő, brassói lakos mint vallalkozó között Brassóban a fennebb írt napon megkötött szerződést az 500—908 I. M. szám alatt kiadott utasítás 68 §-a értelmében — azzal a hozzáadással, hogy a tagosítás a brassói kir. törvényszéknek 1907 évi december hó 31-én 10348—1907 polg. szám alatt kelt és a marosvásárhelyi kir. ítélőtábla által 1908 évi április hó 15-ikén 894—908 polg. szám alatt hozott ítélettel helybenhagyott ítéletével lett jogerősen elrendelve — ezennel jóváhagyja.

Egyidejűleg a kir. törvényszék a Brassóban 1908 évi szeptember hó

26-ik napján megtartott tárgyaláson az eljáró bíró által az érdekelt telek meghalgtásával készített — 8962—908 polg. szám alatt levő — költségelirányzatot is 22365 korona 49 fillér, azaz: huszonkétezerháromszáthatvanöt korona 49 fillér végösszeggel a fennebb hivatkozott utasítás 68 és 153 §-ai értelmében jóváhagyja — azzal a kikötéssel, hogy az ekként előirányzott költségek behajtása az 1908 évi július hó 1-ső napjától számítandó 8 (nyolc) év alatt lesz eszközözendő

A fennebb említett földmériő szerződés és a költségelirányzat a jelen végzés jogerőre jutása után fognak jóváhagyási záradékkal ellátni

A kir. törvényszék a fennebb hivatkozott jegyzőkönyvnek azt a részét, mely szerint a 800—1908 I. M. szám alatt kiadott rendelet 21 §-ában jelzett azon bizottság tagjaival, mely az e részben fennálló szabályok értelmében a városi közlegeket a birtokrendezési költségjáromok köztüli teendőiben ellenőrzi.

Az érdekelt birtokosok által Belindescu István brassói (Podul orețului 7 sz.) és Lupán András görkel. egyházigazgató brassói (Alsó Kákova 4 sz.) lakosok lettek megválasztva, — továbbá azt a részét, mely szerint az 500—908 I. M. szám alatt kiadott utasítás 66 §-a értelmében a fennebb jelzett bizottság elnökekül az eljáró bíró által Schiel Gusztáv ev. lut. lelkész brassói lakos lett kinevezve, — tudomásul veszi.

Erről a kir. törvényszék az összes érdekeltet értesíti.

Brassó, 1908 évi október hó 12-én.

A kir. törvényszék üléséből:
Wittich s. k. Dr. Péter Endre s. k. elnök. jegyző.

Brassó, in 7 Noembrie 1908
(409,2—3.) Magistratul orașănesc

Cursul la bursa din Brasov
Din 24 Noembrie a. 1908

Renta ung. de aur 4%	109 75
Renta de corone ung. 4%	91 3
Imp. cáil. fer. ung. in aur 3 1/2%	81 55
Imp. cáil. fer. ung. in argint 4%	91 75
Bonuri rurale croate-slavone	93 50
Imp. ung. cu premii	182 25

Losuri pentru reg. Tisei și Seghedin	139 75
Renta de hârtie austr. 4 1/10	95 10
Renta de argint austr. 4 1/10	95 10
Renta de aur austr. 4%	114 90
Renta de corone austr. 4%	95 15
Bonuri rurale ungare 3 1/2%	85.—
Losuri din 1860	153.—
Acții de-ale Băncii ung. de credit	725 50
Acții de-ale Băncii austr. de credit	624 75
Acții de-ale Băncii austro-ung.	1775.—
Napoleoniori.	19 13
Mărci imperiale germane	117 05
London vista	239 50

Paris vista.	95.42 1/2
Note italiene.	95 20

Cursul pieței Brașov
Din 25 Noembrie a. 1908.

Bancnote rom. Cump.	18.68	Vând.	18 80
Argint român	18 60	"	18 70
Lire turcesci	21.40	"	21.70
Scriș. fonc. Albine 5%	100.—	"	101.—
Ruble Rusesci	25 1/2	"	2.53
Napoleoniori.	19.04	"	19.12
Galbeni	11.20	"	11.40
Mărci germane	117.20	"	117.30

Hala e încălzită.

Bioscopul APOLO din Budapesta

Strada Vămei.

Luni in 23 și Marți in 24 Novembre.

Programa:

1. Modelu bine plătit, (tablou humoristic).
2. Datorințele adevăratului cavaler.
3. Un Eremit sicilian.
4. Jocul de cărți întrerupt, (tablou humoristic)
5. Fiul D-lui consilier petrece.
6. Talismanul lui Pierotte.
7. Mătroșul și câinele lui.
8. Piatra de hotar, (dramă).
9. Cine mânăcă bine nu digerează.
10. Cortegul festiv de J-bileu împărătesc, in 12 Iulie 1908. Numai astăzi și mâine de văzut.

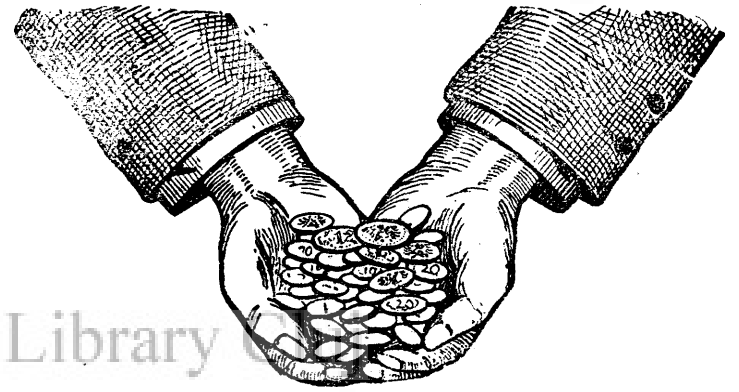
Tot a doua-zi program nou.

PREȚUL LOCURILOR: Loje (4 persoane) cor. 4.—; Un loc in loje cor. 1.—; Locul I. 80 fil.; Locul II 60 fil.; Locul III 20 fil.; Copii sub 10 ani și soldații plătesc pe locul I și II prețul de jumătate.

Reprezentările in zile de lucru dela 6—7 1/2 oare și dela 8—9 1/2 oare. Domineca și sârbătoarea dela 3—4 1/2 oare; 4 1/2—6 oare; 6—7 1/2, 7 1/2—9 1/2 oare. Bilete se pot lua înainte toată ziua dela D-l I. VICTOR, trafică, Strada Vamii 30. Cerând sprijinul Onor. public semnez cu toată stima

(7—20)

Diracțiunea.

Fie-care posesor a unei Trăsuri-motor a lui PUCH! economisește mulți bani și mai mult năcaz.

B cicle motor:

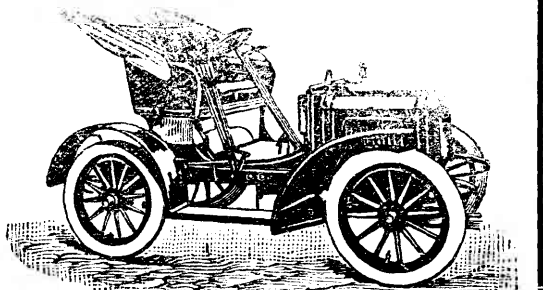
Siguranță mare: HP. (35 Kg.) 2 1/2, 3 1/2, 3 1/2, 4, 5 & 6 HP.

Automobile:

construcție simplă. Execuțare solidă: 8/8, 9/10, 14/16, 20/25 HP.

Benzin. Uleu Părți constitutive Pneumatice.

Reparatură de automobile.

Reprezentant: MICHAEL MOOSER, Brașov, Strada Porții 39.

»Romana«

este titlul broșurei, care a apărut in editura tipografiei A. Muresianu, cu descrierea și aplicarea dansului nostru de salon.

»Romana« dans de colină in 5 figuri. »descrișă și explicată împreună cu musica ei, după compunerea ei originală. Cu-o introducere (in loc de prefață), de Tănăraș din Dumbrău, Popa. — Tipografia Aurel Muresianu, Brașov 1903.

Broșura este in cuart mare, hârtie fină și tipar elegant, cu adăugul unei cole de note (musica »Romana« cu explicări) și costa numai 2 cor. 50 bani (plus 5 bani porto-postal) pentru Romania 3 lei.

»Romana« se poate procura de la tipografia A. Muresianu, Brașov.

»Gazeta Transilvaniei« cu numărul a 10 fileri es vinde la zaraful Dumitru Pop, la tutungeria de pe parcul Rudolf și la Eremias Neputii.

ANUNCIURI

(inserțiuni și recl.)

sunt a se adresa subscrișei administrațiunii. In cazul publicării unui anunțiu mai mult se odată se face scădământ care creșce cu cât publicarea se face mai de multe-ori.

Admi istr. »Gazetei Trans.»